

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

LAISVOJO PASAULIO LIETUVIŲ DIENRASTIS

4545 WEST 63rd STREET CHICAGO, ILLINOIS 60629
TELEPHONE: (312) 535-9500

Vol. LXXI Kaina 25 ct. Printed in two parts ŠEŠTADIENIS — SATURDAY, GRUODIS — DECEMBER 31, 1977 Standien Draugas 12 psl. Nr.306

1978 metai tesujungia
mus ryžto, ištvermės,
pakantų, vienybės
ir broliškumo ryšiais

"LKB Kronika" Nr. 29

Laiškai iš kalėjimo

Vladas Lapienis apie savo pergyvenimus saugumo rūsiuose

3

(Tęsinys iš vakar dienos)

Savo laiškuose apie kalėjimo-izoliatoriaus buitines sąlygas V. Lapienis tiesiogiai nieko nerašo. Apie jas mes galime spręsti iš dažnų nusiskundimų dėl pablogėjusios sveikatos. 1976 lapkričio 12 laiške rašoma:

"Viršutinės kelnės jau pradėjo plyšti, o svarbiausia, — tai labai smunka, nežinau, ar juosmuo padidėjo, ar mano pilvas sumažėjo... Širdis keletą kartų buvo sustreikavusi. Nelengva jai tokia me amžiuje priprasti prie naujo gyvenimo būdo. Ar jis pripras ir susitaikys su šiuo režimu, ar visai sustos dirbusi, — tai nežinau. Be to, dažnai skauda galvą".

Grudžio 25 laiške vėl užsimena apie sveikatą:

"Mano sveikata gerokai susilpnėjo. Pusantros ar porą savaičių po arešto buvo ištikė keletas labai sunkių širdies priepuolių. Vėliau pradėjo skaudėti galvą. Ji dažnai skauda ir dabar. Be to, po kurio laiko čia būnant prad-

jo vis dažniau tekėti kraujas iš kartais kojos ir rankos, atrodo, nosies ir tekėdavo beveik kasdien... Silpsta ir regėjimas. Dienos šviesa silpna, todėl visą laiką tenka būti prie elektros šviestų, nuo kurios greitai pavargsta akys. Pirmomis savaitėmis išties dienas skaitydavau ir rašydavau, o dabar nebegalau taip daug skaityti ar rašyti. Būna atvejų, kad staiga pakyla kraujo spaudimas ir pradeda skaudėti galvą. Kad apsisaugojus nuo insulto, prašyčiau atnešti ar citrūną, ar spanguolių."

Sausio mėnesį kalinys vėl rašo:

"Kraujas iš nosies jau ne kiekvieną dieną teka ir nebe taip išsigausta staigiu būdu. Jau antra savaitė kaip kambaryje nebeužsikimšusi ausų vata ir būnu be žeminės kepurės. Galvą dar dažnai skauda, o staigiai pakilus kraujo spaudimui naudoju citrūną ar spanguoles, ir kraujo spaudimas sumažėja. Taip ir ginuosiu nuo insulto. Visas kūnas taip niežti, tarytum sirgčiau niežais, o ypač rankos ir kojos. Daugiausia niežti antroje dienos pusėje,

Panašiai sveikata buvo beveik per visą tardymo laiką. Birželio mėnesio laiške taip apibūdina savo stovį: "Esu fiziškai gerokai pavargęs, tačiau dvasiškai sustiprėjęs. Stengiuosi su meile ir dėkingumu priimti iš Viešpaties dieviškųjų rankų visus vargo ir kančios mėginimus ir visa tai kantriai pakelti".

Gedimino miškas Daugų apylinkė, Alytaus aps.

TAUTOS FONDO SVEIKINIMAS

Brangūs tautos fondo talkininkai ir rėmėjai

Sveikiname Jus Kalėdų šventei sulaukusius ir žengiančius per ateinančiųjų 1978-ųjų metų slenkstį.

Teneša Jums šios dienos džiaugsmą, sveikatą, ištvermę ir viltį.

Dėkojame už Jūsų darbą ir rūpestį Tautos fondo reikalais; dėkojame už aukas Tautos fondui, o tuo pačiu VLIKui ir Lietuvos laisvinimo reikalams.

Mes nesame visi vienodu pažūri, ir tai suprantama, bet bendro tikslo siekis ir bendras

Tautos fondo darbas mus riša ir jungia.

Testiprėja šie ryšiai, tesujungs mus ateinančiųjų metų uždaviniai ir vis darnesnę Tautos fondo narių ir rėmėjų šeimą.

Kalėdos yra džiaugsmo ir vilties šventė ir ypatinga proga pakelti jausmus bei mintis į Aukštą žvaigždę pasigrožėt.

Lietuvos laisvės viltis tačiau yra žemiška ir, atrodo, darosi vis tikresnė. Testiprina ji mus ateinančiųjų metų darbams.

Tautos fondo tarybos pirmininkas Jurgis Valaitis

Vokiečių teroristai centrinėje Amerikoje

Koelnas. — Koelno radijo pranešimu, 15 Vakarų Vokietijos teroristų atsikūrė Guatemaloje. Jie ten pateko iš Meksikos. Vokiečių policija užklausė Guatemalą, ką jie mano su jais daryti, ir laukia atsakymo.

Atėnai. — Kalėdų savaitę Atėnuose pašto buvo pasiųsta šešios bombos. Viena buvo adresuota Amerikos ambasada. Jas siuntė kraštutiniai dešinieji.

CARTERIS VARŠUVOJE

Varšuva. — Prezidentas Carteris Varšuvoje buvo ketvirtadienio vakare. Jį pasitiko komunistų partijos vadas Edward Gierek ir keli šimtai su specialiais leidimais pakviesti oficialūs pareigūnai. Po himnų, kitų ceremonijų, esant blogam orui, Carteris

R. Vokietijoje 6,000 politinių kalinių

Paryžius. — Prancūzų spaudos agentūros France Presse žiniomis, šiuo metu apie tūkstantis jaunuolių tarp 15 ir 20 metų amžiaus Rytų Vokietijoje yra uždaryti slaptose priverčiamųjų darbų stovyklose vien dėl to, kad mėgino pasitraukti į Vakarų. Vakarų Berlyne veikianti vadinamoji "Rugpiūčio tryliktosios" organizacija pranešė, jos apskaičiavimu Rytų Vokietijoje yra apie šeši tūkstančiai politinių kalinių. Organizacija, pasivadinti "Rugpiūčio tryliktosios" vardu, norėdama priminti Berlyno sienos pastatymo datą 1961 metais.

Britai apie persekiojimus Lietuvoje

Londonas. — Britų laikraštis "Catholic Herald" atspausdino straipsnį apie dabartinę Lietuvos katalikų Bažnyčios padėtį. Remiantis "Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronikos" dokumentine medžiaga, straipsnyje paneigiami sovietų žinių agentūros "Novosti" tvirtinimai, pagrįsti Vilniaus arkivyskupijos valdytojo Česlovo Krivaičio pareiškimais, esą Lietuvoje katalikai nesą persekiojami ir gali laisvai išpažinti savo tikėjimą. "Lietuvos kunigų ir pasauliečių tikinčiųjų kolektyviniai skundai akivaizdžiai paneigia šiuos tvirtinimus ir liudija skaudžią Lietuvos tikinčiųjų diskriminaciją", rašo laikraštis.

Otawa. — Kanados sostinėje jau nėra naujai įkurtose pamatyti laisvai vaikščiojantį briedį. Aplink Ottawą miškuose jų daug priviso, ir jie pamėgo miestus.

"Aušra" Nr. 7 (47)

Spektaklis samdytiems žiūrovams

Paminklo atidarymo dieną dvigubai daugiau negu žiūrovų aplinkiniuose miškuose buvo sutrūkta kareivių

21

(Tęsinys iš vakar dienos)

Kai kurie kalbėtojai, kad kas nepasipiktintų, kalbas pradėdavo lietuviškai, bet po kelių sakinių pereinavo prie rusų kalbos. Tiesą sakant, piktintis, esant ypatingai žiūrovų atrankai, nebuvo ir kam. Nežiūrint to, aplinkui piliakalni esančiuose miškuose buvo suvežta (maždaug dvigubai daugiau negu žiūrovų) rusų armijos kareivių, stovėjo paruoštos karinės bei gaisrinės mašinos, suko ratą malūnsparnis... Po atidarymo iškilmių vyriausybės mašinos, milicijos bei saugumiečių saugomomis tuščiomis gatvėmis, dideliu greičiu praskriejo į restoraną.

Taip Lietuvos aukščiausia valdžia — LKP pirmasis sekretorius P. Griškevičius, Ministrų tarybos pirmininkas J. Maniūšis, Aukščiausiosios tarybos prezidento pirmininkas A. Barkauskas su visais pavaduotojais ir minist-

rais, dalyvaujant rusų generalams ir kitiems veikėjams, susitiko su "liaudimi". Kodėl šiam susitikimui reikėjo pasitelkti tiek armijos, sukviekti iš visur tiek milicijos, suorganizuoti tiek raundraiščius (draugovinius), uždaryti visai dienai centrinės miesto gatves (iki 18 val.), neleisti ir paminklo atidarymą laisvai viliakalni esančiuose miškuose buvo suvežta (maždaug dvigubai daugiau negu žiūrovų) rusų armijos kareivių, stovėjo paruoštos karinės bei gaisrinės mašinos, suko ratą malūnsparnis... Po atidarymo iškilmių vyriausybės mašinos, milicijos bei saugumiečių saugomomis tuščiomis gatvėmis, dideliu greičiu praskriejo į restoraną.

Prievertaujami dailininkai

Iš dailininkų, pristatančių savo autorinius darbus Meno tarybai, reikalaujama, kad sukurtų specialiųjų darbų tarybinės santvarkos 60-mečiui paminėti. Jei šia tematika darbų nepateikia, kitokia tematika sukurti darbai neprimiama.

Kažkada iš aukščiausių menininkams buvo pastebėta, kad "laisvų menininkų" niekada nebuvo: anksčiau jie kūrė Bažny-

Ragina ginti krikščionių teises

Washingtonas. — Amerikos vyskupų komisija, besirūpinanti katalikų santykiais su žydais, kreipėsi į prezidentą Carterį, ragindama jį toliau ryžtingai tęsti pastangas, siekiant apsaugoti ir apginti Sovietų Sąjungoje gyvenančių krikščionių ir žydų pilietines ir visas kitas pagrindines žmogaus teises. Carteriui pasiųstame laiške komisijos pirmininkas Brooklyn vyskupas Mugave-ro konkrečiai nurodo ryškesnius sovietų valdžios vykdomus pagrindinių žmogaus teisių pažeidimus, jų tarpe nehumanišką ir žiaurų emigracijos laisvės varžymą. Priminė, jog tokia sovietų valdžios elgsena akivaizdžiai prieštarauja Helsinkio pasirašytiems susitarimams.

Tokioje. — Japonai pirkė amerikietiškus kovos ir povandeniniams laivams naikinti lėktuvus. Tam reikalui per 11 metų bus išleista 4,5 bil. dolerių.

* Yra žinoma, kad bitės nemato raudonos spalvos, bet mato ultravioletinę spalvą, kurios nemato žmogaus akis.

čiai. Vienas dailininkas paskui taip kalbėjo savo draugams: "Tada iš menininko buvo reikalaujama kurti Madoną, kurią jis tikėjo; šandien reikalaujama kurti Leniną, kurio jis netiki".

Sadatas nusivylęs Carterio pareiškimais

Kairas. — Prezidentas Sadatas, kaip ir visi kiti arabų vadai, atmetė Carterio pareiškimą apie Palestinos valstybę. Sadatas minėjo: "Prezidento Carterio opozicija sukurti naują, nepriklausomą Palestinos valstybę daro mano darbą nepakeliamai sunkų".

Sadatas ir suskilęs arabų pasaulis taip pat atmetė ir Begino planą Jordano dešiniajam krante bei Gazos ruože sukurti civilinę administraciją ir suteikti autonomiją, nieko daugiau.

Šv. Raštas rumunams

Bukarestas. — Užsienio spaudos žiniomis, Rumunijos valdžios įstaiga kulto reikalams suteikė duoti leidimą iš užsienio įvežti į Rumuniją šimtą tūkstančių Šventojo Rašto egzempliorių. Tai bus Tarptautinės misijos "Pogrindžio Evangelizacija" dovana rumunų krikščionim. Misijos pirmininkas dr. Nims pranešė, kad pirmoji — dešimties tūkstančių Šventojo Rašto egzempliorių siunta skiriama Rumunijos baptistų tikintiesiems.

Viešas klausytojas prisėdęs

Patikimiausi žinių šaltiniai

Washingtonas. — Washington Researchers, privačių ir federalinių informacinių įstaigų vadovai, viso 171 profesionalas, buvo paprašyti parinkti 25 objektyviausius, tiksliausius ir patikimiausius informacijos šaltinius.

Iš atsakymų paaiškėjo, kas yra tie 25 patikimiausi šaltiniai, ir jie rikiuojasi tokia eile: aukščiausio įvertinimo susilaukė "The Wall Street Journal", toliau "The Christian Science Monitor", "NYT", "Los Angeles Times", "U.S. News and World Report", United Press International, Associated Press, "Washington Post" ir kiti. "Chicago Tribune" buvo 13-oj vietoj, CBS 14-oj, NBC 17-oj, ABC 20-oj, o Hearst Newspapers 25-oj.

Ir prancūzai turi vairuojamų raketų

Washingtonas. — Amerikos žvalgyba sako, kad prancūzai taip pat pradėjo gaminti vairuojamas raketas. Iki raketos bus pradėtos masiškai gaminti, turės praeiti nuo 5 iki 10 metų.

KALENDORIUS

Grudžio 31: Silvestras, Melanija, Davis, Mingailė.

Sausio 1: Naujieji Metai, Mečislavas, Martyna, Girutis, Sniegė.

Sausio 2: Bazilijus, Eufrozina, Mažvydas, Gailutė.

Sausio 3: Florencijus, Genovaitė, Aimas, Liepsnelė.

Saulė teka 7:17, leidžias 4:30.

ORAS

Dalimai apsiniaukę, galimas smulkus sniegas, apie 28 laipsniai.

Is Ateitininku Gyvenimo

REDAGUOJA Jonas Zadelis. Informacinę medžiagą ir nuotraukas siųsti: 6522 South Rockwell Ave., Chicago, IL 60629. Tel. 778-7852

METUS UŽBAIGIANT

Užskleidžiam dar vienų metų lapą ateitininkijos istorijoje. Šalia visos eilės darbų ir įvykių jame didelėmis raidėmis liks įrašytas Ateitininkų IX-sis kongresas, sėkmingai vykęs rugsėjo 1 — 4 dienomis Clevelande, Ohio.

Didieji organizaciniai darbai yra įgyvendinami tik bendrų pastangų ir jėgų dėka. Ir į praėjusio kongreso ruošimą bei programą savo talka, patarimais, finansais bei darbu įsijungė didelis ateitininkų būrys.

Ateitininkų federacijos valdyba nuoširdžiai dėkoja Kongreso rengimo komiteto pirmininkui tėvui Gediminui Kijauskui, SJ, sekretorei Nijolei Balčiūnienei, komisijų pirmininkams: Vacui Rociūnui, Romui Bublui, Vytaui Kloriui, Nijolei Palubinskenei, Simonui Lanianskui, Onai Kloriutei, dr. Eugenijui Šilgaliui, Birutei Skrinkienei, Vytaui ir Danutei Sirgėdams, Pranui Razgačiui bei visiems komiteto nariams. Jie ant savo pečių išnešė sunkius Kongreso rengimo ir organizavimo darbus.

Ypatingai didelis acū Stasiui Barzdukui, suplanavusiam ir surengusiam stambų Kongreso leidinį Ateitininkų Keliu. Jis apsiėmė ši didelių darbų, nebedamas nei savo sveikatos nei kitų kliūčių. Padėka tenka ir "Draugo" spaustuvei, per ribotą laiką spėjusiai atlikti visą spausdinimo darbą. Čia ypatingai daug talkino ir kun. Viktoras Rimšelis ir kun. Pranas Garša. Širdingas acū.

Kongreso išvakarėse vyko kongresinė konferencija. Joje įvairius organizacinius klausimus bei užduotis svarstė Jurgis Mikaila, dr. Vaclovas Šaulys, Paulius Alšėnas, dr. Adolfas Damušis, kun. Juozas Šeškevičius, dr. Kęstutis Keblys, kun. dr. Kęstutis Trimakas, dr. Jonas Dėdinas, Vytautas Šoliūnas, Almis Kuolas, Kęstutis Sušinskas ir Ingrida Bublėnė. Jiems visiems dėkojame.

Padėka tenka kongreso programos prelegentams ir simpoziumo dalyviams: prof. Simui Sužiedėliui, dr. Mirgai Girmiūnienei, dr. Eloni Vaisiūnienei, dr. Vytautui Bieliauskui, dr. Vytautui Varžūnui, kun. dr. Kęstučiui Trimakui, kun. Antanui Rubšui, Onai Mikailaitei, dr. Vytautui Vygančiui, Arvydui Barzdukui, dr. Juozui Mekauskui ir kun. Jurgiui Šarauskui.

Dėkojame vyskupui (dabar jau pakeltam į arkivyskupus), Charles Salatkui, vyskupams Vincentui Brizgiui ir Antanui Deksnui už šv. Mišių atnaušinimą ir garbintojšką žodį. Ačiū kun. dr. Antanui Paškui už pamokslą penktadienio šv. Mišių metu.

Iškilmingas Kongreso šv. Mišių sekmadienį praturtino Čiurlionio ansamblio, atlikdamas komp. Alfonso Mikulskio "Mišias už kenčiančią Lietuvą". Visam ansambliui, jo nenuilstamam dirigentui Alfonsui Mikulskui ir kanklių ansamblio vadovui Onai Mikulskienei tenka mūsų padėka.

Visiems jauniesiems akademikams, išpildžiusiems nuotaikingą susipažinimo vakaro programą, dėkojame. Kūrybinis momentas Kongrese susipindėjo dramų premjera ir tautodailės paroda. "Sven-tojo narvo" autoriui Algirdui Landsbergiui, režisieriui Dariui Lapinskiui ir visiems aktoriams, papildžiusiems mūsų teatrinę aruodą, nuoširdus acū. Esame giliai dėkingi Viktorui Veselkai ir Juozui Jasūnui, atskleidusiems mūsų tautodailės grožį.

Dėkojame Clevelando mergaičių chorui Nerijai, jo vadovei Ritai Cyvaitė-Klorienei ir akomponiatori Kristinai Kuprevičiūtei, savo svajingomis dainomis žavėjusioms banketo dalyviams.

Tariame acū visiems asmenims bei organizacijoms, sveikinusioms Kongresą.

Kongreso pravedimo našta teko Kongreso pirmininkams: prof. Biliui Vitkui, Vytautui Aušrotui, kun. Juozui Šeškevičiui ir sekretoriui: Aldonai Prapuolentei, Loretai Stončiūtei ir Antanui Balčyčiui. Nutarimus ir rezoliucijas redagavo Kazys Pabedins.

Dr. Petras Kisielius sveikina moksleivius ateitininkus, susirinkusius į žiemos kursus Dainavos stovyklavietėje

kas, Lilė Gražulienė, kun. Kazimieras Pugevičius, Paulius Alšėnas ir Saulius Kuprys. Mandatų komisijon įsijungė Petras Spetyla, Vincas Kolyčius, Gintaras Grušas ir Danutė Krokutė. Jiems visiems reiškiamo padėką.

Kongreso darbas finansuoti Ateitininkų federacijos valdyba buvo paskelbusi piniginių vėjų ir tam tikslui sudarė centrinę komiteto pirmininkui, nariams ir visiems ateitininkams, savo auka ar darbu įsijungusiems į vėjų.

Mūsų visa informacija remiasi ateitininkiška spauda. Nuoširdžiai dėkojame Ateities redaktoriui kun. dr. Kęstučiui Trimakui, plačiai ryškinusiame idėjinį Kongreso veidą Ateities žurnalo puslapiuose. Ačiū Draugo ateitininkų skyriaus redaktoriui Jonui Zadelikiui, Kongreso informacijai skyrusiam nuolatinį dėmesį. Esame dėkingi visai lietuviškai spaudai, talpinusiai informaciją bei straipsnius apie Ateitininkų IX-ąjį Kongresą.

Dėkingiausi esame Tau, miela idėjos sese ir broli. Tu talkininkavai Ateitininkų federacijos valdybai šio didelio užsimojimo vykdyme savo patarimu, darbu, finansais ir, pagaliau, gausiu dalyvavimu pačiame Kongrese. Tu parodėi, jog ateitininkija tebėra gyva, gaivalinga ir gausi lietuviškos išeivijos šeima. Tu dar kartą įrodėi, jog prieš 66 metus prof. Prano Dovydaičio mėsė sėkla yra pajėgi liudyti Kristų ir savąją tautą net ir svetimoje dirvoje, Garbė Kristui.

Ateitininkų federacijos valdyba

DETROIT STUDENTŲ SUSIRINKIMAS

Gruodžio 18 d. Nakų bute įvyko Detroito studentų ateitininkų susirinkimas. Prieš susi-

Cicero moksleivių ateitininkų Adventinio susikauptimo agapėje svečių tarpe buvo P. Narutis, Fed. vadas, dr. P. Kisielius ir kun. K. Trimakas

KUN. DR. J. PRUNSKIS — SUKAKTUVININKAS

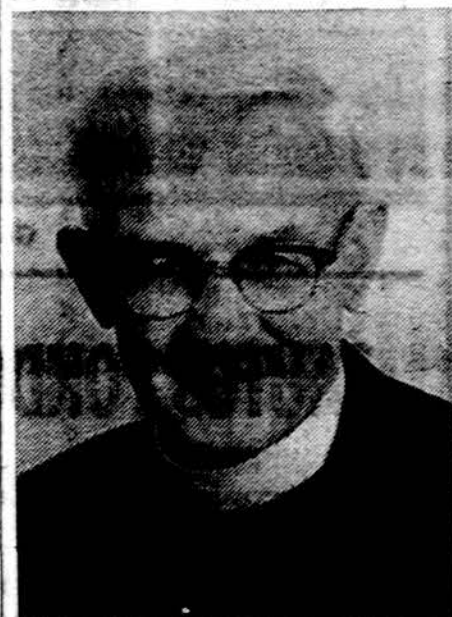
Gruodžio 22 d. kun. dr. Juozas Prunskis sulaukė 70 metų. Ateitininkų skyriaus bendradarbių ir skaitytojų vardu miellam ir nuoriatui: Aldonai Prapuolentei, Loretai Stončiūtei ir Antanui Balčyčiui. Nutarimus ir rezoliucijas redagavo Kazys Pabedins.

Savo nuoširdumą šiam skyriui kun. dr. Prunskis išreiškia šiais žodžiais: "Esu nusikamavęs, bet per daug myliu ateitininkus ir Tavę, kad atsisakyčiau atskubėti pagalboms..."

Sukaktuvininkas sutiko atsakyti į keletą pateiktų klausimų. — Kada įstojote į ateitininkus ir kaip teko juose darbuotis?

— Į ateitininkus įsijungiau 1919 m. pabaigoje, Utenos Saulės gimnazijoje. Tada mes turėjome nuostabią energiją, sumanų, naujų idėjų pilną kapelioną kun. Vl. Butvilą. Jis buvo vienas iš tos gimnazijos steigėjų, net dalis klebonijos buvo paversta mokinių bendrabučiu. Į jį ir aš buvau patekęs. Jo bute įstojau ir į ateitininkų kuopą. Iš to laikotarpio gal būdingiausias dalykas buvo tas, kad ateitininkai turėjo vieną iš savo narių parinkę, kuris susirinkime turėjo pranešinėti apie pasaulio įvykius. Jis galedavo gauti laikraščius pasikaityti iš knygyno. Tas pareigas ėjo V. Rastenis. Kai jis išvyko, buvau išrinktas toms informuotojų pareigoms. Rokiškyje teko ateitininkuose darbuotis pirmininkaujant a. a. Vl. Vilioniui. Daugiau teko ateitininkų veikimui atsidėti 1933 — 1934 m. kapelionaujant Kupiškiu vid. mokykloje.

— Berods veikėte ir su pavasarininkais bei angelaičiais?

Kun. Juozas Prunskis

ku būdamas organizavau ar pravedžiau pavasarininkų kongresus Daugailiuose, Užpaliuose, Salake ir dar kai kur.

— Kokiai gražiausias išpūdis iš ateitininkiško gyvenimo?

— Sunku būtų vieną parinkti. Neužmirštama išpūdis paliko prieš 50 metų dalyvavimas Palangos konferencijoje. Dar ir dabar akyse stovi Birutės kalnė vaidintos Putino misterijos "Nuvainikuota vaidilutė" vaidžiai. Labai

Chicago studentai ateitininkai pokalbį metu su kun. K. Trimaku susikauptimo savaitgalio metu. Iš kairės: J. Kisieliūtė, R. Olšauskaitė, A. Patkaišis, R. Zymanaitis, kun. K. Trimakas, O. Barskėytė. Nuotr. J. Kuprio

rinkimą dalis studentų buvo nuvažiavę į Detroito Meno institutą pamatyti žymaus dail. Henri Matisse kūrinį.

Pradėjom susirinkimą malda. Po to sekė dr. A. Damušio trumpas pokalbis "Kokią vietą užpildo ateitininkai tremtyje". Prelegentas suskirstė tremties visuomenę į tris dalis: 1. autoritetinė — tie, kurie buvo Lietuvos valdžios ir norėjo taip pat pasilikti; 2. kairieji liberalai — tie, kurie pripažino socializmą bei marksizmą, bet nenorėjo pasilikti komunistų vergijoj; 3. katalikai socialai — tie, kurie norėjo ne vien materialiniai pakelti gyvenimą, bet kuo daugiau dvasiniai. Trečios grupės pagrindas yra ateitininkai.

Ateitininkų principai sudėrta visos reikalingos pažinimas. Tremtyje sunku jas išlaikyti, nes materializmas pletai. Mes

turime turėti tvirtą gyvenimo tikslą ir tam dirbti, nes be darbo negalime turėti privilegijų.

Pokalbiui pasibaigus, diskusijoje mėginom išvardinti, kaip galėtume dirbti ateičiai. Buvo keli pasiūlymai: daugiau kalbėti lietuviškai, dalyvauti susirinkimuose ir bažnyčioje. Prieš baigdami susirinkimą, visi užsirašėm mūsų darbų planus ateinančiais metais ir idėjome į voką. Žinodami, kad dažnai užmirštam savo pasižadėjimus metų bėgyje, savo pasiryžimus patirsime narių susirinkime balandžio ar gegužės mėnesį. Tada pasižiūrėsime, ar išpildėm tuos nusistatymus, ar juos pamiršome...

Po maldos pasivašinom, pasikalbėjom ir išsiskirstėm.

Kristina Veselkaitė, sekretorė

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

Second class postage paid at Chicago, Ill. Published daily except Sundays, Legal Holidays, days after Christmas and Easter by the Lithuanian Catholic Press Society.

Subscription Rates: \$33.00 — Chicago, Cook County, Illinois and Canada. Elsewhere in the U.S.A. \$31.00. Foreign countries \$34.00.

Pašto išlaidas mažinant, pakvitavimai už gautas prenumeras nesunčiami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytojo adreso, gavus iš jo mokestį, atžymima iki kada yra užsimokėjęs.

DRAUGO prenumera'ra mokama iš anksto

	netams	6 mėn.	3 mėn.
Chicago ir Cook apskr.	\$33.00	\$19.00	\$15.00
Kitur JAV	31.00	18.00	13.00
Kanadoje	33.00	19.00	15.00
Užsienyje	34.00	20.00	15.00
Savaitinis	25.00	15.00	9.00

• Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nuo 8:30 iki 12:00.

• Redakcija dirba kasdien 8:30 — 4:00, šeštadieniais 8:30 — 1:00.

• Redakcija straipsnius taisy savo nuožūra. Nesunaudotų straipsnių nesaugo. Jūs grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos prisiunčiamos gavus prašymą.

rai, kad atsiranda tokių pasiūlymų, kaip kun. St. Yla, prof. A. Damušis, dr. P. Kisielius ir daugelis kitų.

— Kokie būtų Jūsų linkėjimai ateitininkijai?

— Kiek galima išvystyti pa-našią veiklą, kokią mes turjome Lietuvoje. Manau, kad ypatingai svarbus kuo gausnis jaunimo

itraukimas į ateitininkus. Moksleivis priima pasaulėžiūrinis idealus ir dorovės kodeksą. Tai labai didelės reikšmės įnašas asmenybės ugdymui. Dalyvavimas ateitininkų eilėse jaunimui yra iniciatyvos ugdymas, savų veiklos ir kūrybos galių išryškinimas.

Išvijoje ateitininkai užima vadovaujančias pozicijas visuose, fonduose, spaudoje. J. Z.

NAUJAUSIOS KNYGOS. GAUNAMOS "DRAUGE"

AUSRA, Lietuvoje leidžiama pogrindyje ir slapta pasiekia laisvąjį pasaulį. Red. Jonas Dainauskas, 222 pusl.	35.00
PUTINAS MANO ATSIMINIMUOSE. M. M. Mykolaitis-Slavienė, 452 pusl. Kietas viršelis	9.00
NAUJŲ LAIKŲ LIETUVOS ISTORIJA. I t. Pranas Cepėnas. 543 pusl., kieti viršeliai	15.00
RASTŲ MAISTAS. Bronys Raila. 480 pusl., kieti viršeliai	10.00
MINTIS DIALEKTIKINAME ŽAISME. Feliksas Jucevičius. 273 pusl.	6.00
PENSILVENIJOS ANGLIAKASIO LIETUVA. Vladas Būtenas. 343 pusl., kieti viršeliai	20.00
MIGUEL MANARA. Šešių veiksmų misterija. O. V. Milašius, 94 pusl.	4.00
DEBESYS IR PROSPEROS. Romanas. Petras Melnikas, 292 pusl.	6.00
LKB KRONIKA, III t. 424 pusl. Kieti viršeliai	4.00
ALKANA KELIONĖ. Eilėraščių. Kazys Bradinas. 115 pusl., kieti viršeliai	6.00
VIENOS AISTROS ISTORIJA. Romanas. Migelis de Unamuno, 150 pusl.	4.00
TRYLIKTOJI LAIDA. Pasakojimų pynė jaunimui. Juozas Tolūšis, 254 pusl.	4.00
BROLIAI PRADEKIM. Benvenutas Ramanauskas, O.F.M., 272 pusl.	3.00
NAMŲ IR ARTIMIAUSIOS APLINKOS ŽODYNELIS. Rimas Černius, 75 pusl.	2.00
MERGAITE IS GETO. Romanas. R. Spalis. IŠL. 1975 m., 365 pusl.	3.00
LIETUVISKAI—PORTUGALICKAS ŽODYNAS. A. D. Petraltis — Lucija Jodelis, 184 pusl.	1.00
KARKLŲ KATINUKAI. Birutė Vytienė, 24 pusl.	3.00
HAMILTONO LIETUVIAI. Kolektyvas, 111 pusl.	5.00
KODEL KUNIGAS SU ALTORIUM ATSIUKO Į ŽMONES. A. Rubikas. Liturginių reformų prasmė, 44 pusl.	1.00
NYKSTUKŲ MOKYKLIA. Adetė Jenušaitienė-Abromaitienė, 63 pusl.	3.00
JAUNAMARTE. Jonas Valaitis, 126 pusl.	4.00
KOCIOS. St. Yla, 22 pusl.	0.25
PO VASAROS. Eilėraščių. Vitalija Bogutaitė, 68 pusl.	4.00
SAIGONAS, istorinė apybraiža. VI. Vilekis, 156 pusl.	3.00
LIETUVIŲ IMIGRACIJOS BRAZILIJON PENKIASDEŠIMTYS. Kolektyvas, 207 pusl.	4.00
ŽEMAIČIAI. Aleksandras Pakalniškis, 164 pusl.	4.00
METMENYS, Nr. 33. Vyr. redakt. V. Kavolis, 206 pusl.	3.00
ANGLIŲ KALBOJE. THE VIOLATION OF HUMAN RIGHTS IN SOVIET OCCUPIED LITHUANIA, a report for 1976, 100 pusl.	4.00
THE PROVISIONAL PATH. (Archbishop George Matulaitis 1871-1972) Fr. Victor Rimšelis	3.00
LITHUANIA MINOR. M. Brakas, 304 pusl., kieti viršeliai	15.00
CONFRONTATIONS WITH TIRANNY. Edm. Alfred Straumaitis. 343 pusl., kieti viršeliai	15.00
RADVILA JUODASIS, biografija. — 608 cmfvy vbgf cmfvy cmf b. Brunotas Bušeckis, 284 pusl.	30.00
LIETUVOS RYŠYS SU AMERIKA, istorinė apybraiža. Viktoras Karosas, 176 pusl.	32.00
KRISTUS IR EUCHARISTIJA. Dievo Veikla Išganyje Istorijoje. Pranas Manekis, 384 pusl.	57.00
LIETUVIŲ DAINOS AMERIKOJE. Jonas Belys, 342 pusl.	28.00

Pasilaikykite šį knygų sąrašą tolimiesiems užsakytiems.

ŽVELGIAME Į MENKYSTĘ IR DIDVYRIUS

Taip greitai ir taip nejučiomis vėl prisiartinio metų pabaiga. Laikas nesikeičia, bet keičiasi mūsų skaičiavimas, kai jį žymime nauju metų skaičiumi ir nauju mėnesio vardu. Nors laikas tas pats, bet žmogus keičiasi laike, vis po truputį nuo jo atsiklaidamas. Fiziologiškai ir psichologiškai prancūzų mokslininkas Alex Carrel aiškina pavyzdžiu. Laikas, sako jis, reikia išvaizduoti kaip bėgančią upę, kurios krantu pasirovui eina žmogus. Iš karto jis eina greičiau negu srovė, vėliau eina kartu su srove, paskiau pradeda nuo srovės atsilikti, kol, visiška pavargęs, pats sustoja. Krantas tas pats, vanduo pat keičiasi, bet srovė teka vienodai ir pastoviai. Žmogus, tik trumpai pakėliaęs krantą, sustoja amžinai, o laikas, kaip ir ta srovė, toliau teka ir laukia naujų keičiųjų.

Metų pabaiga, pradėta žymėti paskutine metų diena, primena, kad kiekvienas keliauja savą kelią, gyvena savą gyvenimą, atlieka savą skirtingą misiją. Po to krantui keliauti jis palieka naujus žmones, tokius pat keičiavus, kurie eina su gyvenimo stova. Ir jie žino, kad ta srovė juos pralinks ir paliks. Tai ir kelia sumastymą, — laiko pradžios nežinome, nežinome ir jo pabaigos. Tačiau jau iš anksto žinome savo pabaigą laike — vienų laikas lieka krante, kitų kelionė dar tęsiasi. Bet visų žingsniai baigiasi tame pačiame laike, o nauji keičiavai eina tais pačiais krantais paskui bėgančią ir nubėgančią srovę.

Baigiasi metai. Mes gręžiamės atgal ir žvelgiame į ateitį. Ją tematomė tik tada, kai susimastome, kad mums svarbus ne laiko sravenimas, bet pats laikas, kuriame ką nors turime atlikti savo laiko pabaigai, savo artimui, tautai, žmonijai. Žmogus išnyksta laiko srovėje, bet neišnyksta jo darbai — jie geru ar blogu atgarsiu skardensia, kol tik prisimenami laiko gerai panaudojusius žmonių vardai.

Paskutinę dieną turime žvelgti į praėjusių metų balansą. Čia randame darbų, vertybų istorijos puslapių, matome ir menkystę, pažymėtą išdavystėmis, žmogiškomis silpnybėmis, visuomenės kiršinimu, išpūsta tuštybe, intrigu ir ginčų kėlimu, taikaus ir darnaus sugyvenimo ardyumu. Tai menkystės, nežinančios nei savo laiko, nei savo paskirties. Tai žmonės, kurie blogam panaudoja paskutines laiko valandas, kurios turėtų būti pozityviai skirtos tautai ir žmonijai.

Menkystės išėjimoje reikiama daugiau negu normaliose gyvenimo sąlygose, nes šiojį laiką trūksta savo žemės po kojomis, aiškiai regimų horizontų, suprantamų ir pasiekiamų tikslų. Nors išėjimai yra pilni geriausių norų, bet tie norai dažniausiai neįvykdomi dėl pajėgumo stokos ir gyvenimo nepalankumo. Čia ir kyla menkavertiškumo pajautimas, savęs susinikinimas, tarpusavio kovos, nesutarimai ir išsiskaidymas. Paliktos tėvynės nostalgija ir stipresnis pagrindo po kojomis nejutimas sukelia psichinę būklę, kurioje vyrauja tik baimė, menkavertiškumas ir kovos prieš tikrą, bet prieš fantazijoje pasigaminatą priešą.

Tačiau ir tarp šių menkystių ne visi yra pasimėtę. Išėjimą nėra tik ta dalis, kuri prieš kelias

dešimtis metų atvyko. Jų darbus tęsia arba nori tęsti priaugančios kartos, kurios ir šiais metais parodė savo tautinį sąmoningumą, o ateinančioms metams nešasi kietą pasiryžimą dirbti ir bent kai ką laimėti. Jaunimo kartu su kitais pabaltiečiais suorganizavotos ir ne menkystių remiamos demonstracijos Washingtone įeina kaip menkavertiškumo komplekso nugalėjimas išėjimo ir tautos istorijon. Ateitininkų kongresas, mokslininkų svarstybos, pasaulio lietuvių jaunimo susiorganizavimas, dalyvavimas pokalbiuose su vyresniųjų pareigūnais, rušimasis jaunimo kongresui — tai vis nauji žygiai, kurie verti istorijos lapų. Reikia tikėti, kad šie vienetai išliks istorijoj savo darbais, ypač iki šiol dirbamų darbų pratęsimu.

Lietuviškos veiklos balansas nėra blogas, kai žvelgi į jaunesniuosius, kurie tik dabar pradėjo reikštis. Atmetus menkavertių ir jau nedarbingų žmonių mažus triukšmelius, tas balansas bus net visai geras.

Šių metų balanse yra gerai atliktų darbų ir tautinėje veikloje. Mėginta padaryti didesnių žygių. Planuota bent pasiekti daugiau, negu buvo pasiekta anksčiau savo tautos reikalams kelti. Tos pastangos buvo naudingos viešumoje kovoti už savo tautos vardą ir pagelbėti jos laisvei.

Išėjimą paverttai tėvynei laisvės neatkovos. Bet jos misija šioje srityje nėra užbaigta. Išėjimą gali ir turi būti stipriausias pagelbininkas tiems didvyriams, kurie iki gyvybių aukos pavergtoje tėvyneje laisvę gina dabar ir yra pasiryžę ją ateityje ginti. Ir reikia jai pagalbos, kurią gali teikti tik išėjimą — perduoti kenčiančiųjų ir persekiojamųjų skundą, pagerbti didvyrius ir budinti pasaulio sąžinę.

Prieš porą metų Helsinkis tedavė laimėjimų tik komunistams. Tačiau jis sudarė progą ir jų darbui iš tolo lengviau pažvelgti. Belgrado konferencija nesuteikė palengvėjimo. Bet ir šiuo atveju, nors nežymiai, bet kiek aiškiau išliko žmogaus teisių klausimas. Čia buvo palasta žaizda, laisvųjų kraštų viešumoje jau nebepeste bima arba laikoma neišgydoma. Išėjimų prisidėjimas liudijimais, apsilankymais Belgrade, informacine medžiaga apie žmogaus teisių lažymą Sovietų pavergtose tautos yra prisidėjimas prie būsimos laisvės, o jos laukia ne tik lietuvių, bet ir daugelis kitų pavergtų tautų, norinčių išsibelgti iš tironiškos komunistų sistemos.

Tai šių metų balanso pelno ženklai, kurie turėtų pereiti į kitus metus, kad juos galėtų tęsti tie, kuriems reikės vesti už žmogų ir žmogaus laisvę nenumalšinamą kovą net laisvuose kraštuose. Svarbiausia, kad pavergimo žaizda nebūtų laikoma neišgydoma, kad ji nebūtų užmiršta. Laisvės vertybė turi pažinti ir laisvėli, kuriems tereikia tik pasiryžimo ginti žmogų visuotinė apimtim.

Tauta vergijoje didvyrių turi. Dabar jų reikia išėjimui, kad ir jį stipriau gintų žmogų ir laisvę. Tačiau didvyrių negalima pasigiminti tik žodžiais — didvyriai turi tapti darbais, auka ir pasiryžimu, net iki kraštutinės aukos kovodami už savo tautą ir kenčiančius brolius.

Pr. Gr.

SVEICARŲ VYSKUPAI PAS POPIEŽIŲ

Papiežius Paulius VI priėmė grupę sveicarų vyskupų, atvykusių į Vatikaną ad limina vizitui. Jiem tartame žodyje Paulius VI įvertino šveicarijos katalikų Bažnyčios veiklą, saugojant dvasines vertybes, ugdant pilnutinę pagarbą žmogui ir jo teisėm. Šventasis Tėvas paragino šveicarų vyskopus toliau rūpintis jaunosios kartos

religinio auklėjimu, ugdyti žmones, o ypač jaunimo tarpe, teisingumą, artimo meilę, solidumą, mažiausią turtingumą, konkrečiai padedant jom ūkiniai išsivystyti. Paulius VI taip pat priminė šveicarų vyskupam, kad jų religinė veikla turi remtis ištikimybę apreiškimui, Bažnyčios mokslui ir įmonų teisės nuostatom, tvirtai laikantis Apaštalo Sosto nurodymų ir Bažnyčios priimto teologijos mokslo.

IR AKLASIS PRARAGĖJO

Aukščiausios tarybos pirmininkas aštriai kritikuoja komunistinę santvarką

GEDIMINAS GALVA

Žemės ūkis

A. Barkauskas knygoje "Kultūra ir visuomenė", išleistoje 1975 m., išskirtinai liaupsino komunistinę santvarką. Šio dienraščio skiltyse minėta knyga plačiau aptariau ir neitiksčius išryškinau.

Minėtos knygos autorius, aukščiausios tarybos pirmininkas, komunistų partijos centro komiteto susirinkime XI23, beliaupsindamas konstituciją, daug ką su niekino, kas knygoje ir aukštybes kelta. Žinia, jo kritika atitiko pareigūno orumą, nes nutylėti aštriausios komunistinės santvarkos negalavimai.

Jo kalbos stilius žymiai sklandesnis lyginant su knygos raizginiu. Reikia jį pagirti ir už nuosaikumą linksniuoti savo viršūninko Brežnevo pavarde, nes nesivaržė su komunistų partijos Lietuvoje pirmuoju sekretoriumi palaizūnu Petru Griškevičium beaisikiai ir šlykščiai Maskvos "vadi" pataikauti.

A. Barkauskas kalbėjo apie naująją Sovietų konstituciją, ją kėlė ir padangės, lyg nuo jos priklausytų visi santvarkos laimėjimai. Žinoma, ir jis nenutolo nuo partinio papročio pasigirti ir tik vėliau komunistinės santvarkos žaizdas rodyti.

Apie gamybą jis kalbėjo tik prabėgomis. Pramonės padėtį ap-

tarė šiais žodžiais: "Antai šių metų dešimties mėnesių gamybos užduočių neįvykdė 33 įmonės. Kas septintas gamybinis kolektyvas nepatenkinamai kelia darbo našumą. Tik penpus įvykdyti automatizuotų, mechanizuotų ir konvejerinių linijų įrengimo metiniai išpareigojimai. Daug kur gamybos prieaugio siekiama didinant darbininkų skaičių. Mažėjančia fondograža. Didelį susirūpinimą kelia respublikoje lėtai gerėjanti gaminių kokybė. Daug priekaištų reiškia vartotojai už nepatrauklų prekių išvaizdą, modelių ir spalvų menką įvairovę. Ne visur mokslo ir technikos pasiekimai sparčiai diegiami į gamybą".

Pranešėjas randa daugelį nesklaidumo priežasčių: šlubuoja tiekimas, geležinkelio patarnavimas (o jis išimtinai rusų rankose), atsilikimas nuo mokslo pažangos ir drausmės, pareigūnų bei kontrolės stoka. Ir dar pridėda: "Juk apmaudu, kai dėl paprasto varžto stokos kaitais lieka neįvykdyti didžiulių įmonių planai". Dėkui už visiškai tinkamą komunistinės santvarkos aptarimą. Deja, tokių varžtų trūksta visose veiklos srityse.

Is mažo kūdikio išaugo milžinas

Pieš. J. Kiburo

TARP GYVENIMO IR MIRTIES

ZENONAS STABAKALNIS

72

Karo frontas greitai nutolo į rytus. Nauji okupantai iš vakarų pradėjo šeiminkauti Lietuvoje. Kunigas Karuza buvo paskirtas vikaru ir kapelionu. Skirmuntės parapija. Paskyrimu buvo labai patenkintas: jis pažino tą patrauklią Lietuvos vietelę, savo draugo dabartinę tėviškę, nelabai toli ir nuo jo tėviškes. Tačiau teko ilgėsi laiką palaukti, kol karo sąlygose galima buvo ten nuvykti.

Jis vyko pirmiausia į savo parapiją, džiaugėsi radęs savo motulę gyvą ir sveiką, klausėsi artimųjų pasakojimų, kaip pro juos pražūde karo frontas. Beveik visą Kelmę buvo karo gaisrų nušiuota. Tik bažnyčia kažkokiu būdu liko nepaliesta. Ji dar didingiau atrodė, žiūrint iš nudęgintų, tuščių plotų: kas menka ir silpna, aplinkui dingo, o ji savo raudonais bokštais dangų rėmė, savo pastovumu ir tvirtumu kalbėjo, kaip koks stiprybės simbolis. Niekas jos negynė ir nebūtų kas gesinęs — ji pati Apvaizdos globoje apsigynė. Kun. Karuza vaikštinėjo ir mąstė, siaubingiams karo įvykiams praėjus, jo buities dalį sukrėtusiems...

Į Skirmuntę važiuo tėviškes arkliais, motulei lydint, nes ji — visų jo pirmųjų žingsnių vadovė ir geriausia globėja. Vaziavo nesukubėdami tais pačiais keliais šiluvos kryptimi, kur tiek daug keliauta, kur tiek daug gražių prisiminimų iškylo. Rodos, dar taip neseniai jis yra čia keliaus su savo sesute ir šiluva, ir kunigystė jam atrodė tik graži, nepasiekiamą svajonę. Štai, jis jau važiuoja kunigo darbu, pilnai paruoštas kunigas ir be galo laimingas, kad ta gražioji jo gyvenimo svajonė išsipildė.

Pravažiudami sustojo šiluvoje ir vėl lankė tas

jiems brangias vietas. Iš motulės susitelkusio veido buvo matyti, kad ji turi labai artimą pašnekę su šiluvos Marija, o kunigas Karuza savus jausmus išgyveno. Jam atrodė, kad jis dabar yra vienas iš tų likusių septynių kunigų žemaitijoje Marijos apsišėkimo metu ir kad Marija jo prašo, kad jos Dieviškasis Sūnus būtų žmonių labiau pažintas, pamiltas ir garbinamas šioje šalyje...

Jau buvo vakaras, kai pasiekė Skirmuntę. Niekas jų ypatingai nelaukė, nei jais džiaugėsi: jie atvyko pakeisti kitoms pareigoms perkelti kunigo. Šioje senoje ir didelėje parapijoje tokie pasikeitimai yra buvę daugelį kartų. Juos sutikęs klebonas nuvedė tiesiai į jam skirtus du kambarius ir liepė ten kurtis. Ten buvo jam vienas miegamasis kambarius ir nedidelis salonėlis savo svečiams priimti. Pro jo kambarių langus gražiai buvo matyti didelė bažnyčia. Aplink visą kleboniją pasieniais buvo seni alyvų krūmai, o toliau prie jų — gėlių darželiai. Pati klebonija buvo labai senas, bet tvirtai pastatytas erdvus namas, naujai atremontuotas.

Kun. Karuza skirstėsi ten savo atsivežtą kraitį, daugiausia jo motulės parūpintą. Pati motulė dangė stalus ir stalius lietuviško rašto drobinėmis. Ji rūpestingai klojo jo lovą savo drobinėmis ir uždengė lovą nuostabaus grožio audiniu, jau seniai tam reikalui parūpintu.

Kun. Karuza išpakavo savo kraitį ir rūpestingai riklavo į knygų spintą. Knygomis jis labiausiai domėjosi ir savo uždbratūs pinigais jas pirmiausia pirkė. Jas išdėstė ant plačių lentynų, toliau pasitraukęs, į jas žiūrėjo ir džiaugėsi. Su tokia pat meile ir pasididžiavimu jo motulė apžiūrino savo paskleistą kraitį — ji jautėsi gražiai įkurdinusi savo brangiausiasias.

Jiems besitvarkant, netrukus klebonijos šeiminkė pakvietė juos vakarienei. Ji atsivedė ir kun. Karužos brolių, kurie tvarkėsi apie arklius, juos įkurdindamas nakčiai.

Rimties valandėlei

ŠVENTOSIOS ŠEIMOS KELIAIS

Po Kristaus Gimimo šventės prisimenama šventoji šeima. Šventė būdavo švenčiama pirmą sekmadienį po Kalėdų, bet šiais metais keliama anksčiau — į paskutinį metų penktadienį. Ir tuo norima priminti, kad šv. Seima — Jėzus, Marija ir Juozapas — yra pavyzdys kiekvienai šeimai, kuri turi pareigas savoje šeimoje, savo šeimos bendruomenėje, nepaisant, ar ji būtų didelė ar maža.

Evangelistas šv. Matas aiškiai žodžiais primena šv. Juozapo ištikimybę ir pasiaukojimą savo šeimai. Kai tik jis gauna pranešimą, kad turi saugoti Kūdikelį Jėzų, jis ima savo mažąją šeimynėlę ir keliauja į Egiptą, kad to dieviškojo Pasuntinio, kuris jam pavestas globoti, nepasiektų pikto Erodo ranka. Gavęs pranešimą, kad Erodas jau miręs, jis tuoj grįžta atgal į savo tėviškę, bet, saugodamasis Jėzaus prieš sūnauš Arkelajaus, tapusio karaliumi, jis apsigyvena nežymiam Nazareto miestelyje, kad niekieno akių neatkreiptų nei į save, nei Mariją ir Jėzų, kuriuos jis turi saugoti nuo pikto.

Kai Jėzus paaugo jau tiek, kad turėjo pareigą lankytis Jeruzalės šventykloje, visa šeima keliauja pareikšti Dievui savo ištikimybę ir pagarbą, bet, nors susirūpinęs ieško lyg ir paklydusio Jėzaus, nekalia klausimų, kai jis pasisako: "Kam manęs ieškote? Argi jūs nežinote, kad man reikia būti tuose dalykuose, kurie yra mano Tėvo? Bet jie nesuprato, ką jis jiems buvo pasakęs. Ir jis iškeliauvo su jais, atėjo į Nazaretą ir buvo įjems klusnus. Jo motina laikė visus šituos dalykus savo širdyje" (Lk. 2, 49 — 51).

Ano meto papročiai mums nėra iki šiol labai aiškūs, kai mes žiūrime į savo šeimos santykius. Tačiau čia lengva suvokti, kad šv. Seima buvo darni, susiklausanti, vienas kitam atsakingi, jautėsi vienas kitą ir viena siela savo troškimuose ir darbuose, nors Jėzus darbai ne visuomet buvo aiškūs šv. Juozapui, gal ir šv. Marijai.

Apie šeimos šventumą primena Bažnyčia, statydama pavyzdžiu tą šventąją šeimą, kurioje Dievas pakluso nekaltiausiai savo Motinai, švenčiausioji Dievo Motina Marija pakluso paprastam žmogui Juozapui, kuris jau buvo

ti komunistinių negerovių priežastis. Jis tenkinosi tik lėkštu ūkinio negerovių aptarimu: veiklos nesklaidumu, neplaningumu, valdymu be ryškios krypties, organizuotumo ir atsakomybės

(Nukelta į 5 psl.).

A. Dls.

Klebonas buvo jau senas, žilas, aukšto ūgio kunigas su vešliais antakiais, iš po kurių jis žiūrėjo lyg ir tiriančiu žvilgsniu. Per visą vakarienę jis daug klausinėjo ir viskuo domėjosi. Kun. Karuza tuojau pradėjo jauti jam pagarbą kaip viršūninkui: jis jam atrodė išminties ir tvirtos rankos administratorius, pas kurį, tur būt, jokių sentimentų neužtiksi.

Kitą dieną anksti rytą kun. Karuza pirmą kartą laikė Mišias naujoje bažnyčioje, motulei ir broliui dalyvaujant, po to apžiūrėjo tą šventovę ir vietos aplinką. Tuojau po pusryčių jis išleido savo motulę ir brolių atgal į namus ir grįžo toliau tvarkytis naujojo lizo.

Jis atsisėdo ant sofos ir mąstė: jam visuomet reikėjo laiko susigyventi su nauja vieta. Jo vaizduotė skriejo į praeitį: kas yra čia anksčiau gyvenę? Tik viena kitą jis pažino. Jis norėtų juos visus ir jų gyvenimą, kaip filmą, stebėti ir juos pasekti iki jų užgesimo. Jis norėtų pamatyti net jų mintis ir išgyvenimus — jų vidaus pasaulį.

Jo mintys toliau nukrypo prie artimesniųjų idėjos brolių — jo seminarijos draugų. Kai kurie jų jau užgeso... ir taip anksti... kilnios idėjos liepsnoje sudegė, kaip žvakės prie altoriaus. Jis ilgai mąstė apie gyvenimą kunigo Vytauto Lapsio: žibėjo nepaprastu šventumu ir pasiaukojimu, save užmiršdamas, tik kitiems dirbo, kitus mylėjo — mirė anksti, pervargęs ir nušalęs. Prisiminė kunigą Stasį Rimkų, kuris nebuvo sustas kalėjimuose, karo frontui išvijus jo priešus — jis yra žuvęs arba kencia Sibiro lageriuose.

Toliau jis svarstė ir bandė spėlioti likimą daugelio jo seminarijos draugų. Jo prisiminimų akys sustojo ir prie tų mažo ūgio klierikų Liūdo Povilonio ir Jono Ragauskio, kurie savo studijų met sėdėdavo viename suole. Dabar jie kunigai: ką tie mažučiai Kristaus nuogyne nuveiks?

(Bus daugiau)

DERLINGUS METUS BAIGIANT

Iš Lietuvių fondo valdybos posėdžio

Gruodžio 14 d. Lietuvių fon-
do (arba milijoninio) valdyba
buvo susirinkusi paskutiniam
šiu metų posėdžiui. Posėdyje
dalyvavo v-bos pirm. dr. A.
Razma, tarybos pirm. dr. G.
Balukas ir valdybos nariai M.
Remienė, J. Kučėnas, K. Girvi-
las, K. Barzdukas, P. Želvys ir
Vl. Būtenas. Posėdis, kuriam
pirmininkavo dr. A. Razma, įdo-
mus buvo kai kuriais entuzias-
tingais pranešimais ir kartu
išskelbtomis net aštuoniolikos
sugestijomis.

Iš entuziastingų pranešimų
minėtina tai, kad šie metai fon-
dai bus vieni iš derlingiausių:
iki gruodžio 8 d. įplaukų šiais
metais turėta 196,954 dol., įs-
kaitant ir J. Krukonio paliki-
mą, siekiantį apie 125,000 dol.
Iki metų pabaigos bendroji
įplaukų suma gali dar gerokai
padidėti, nes jau posėdžio me-
tu rodėsi rezultatai fondo va-
dovybės išsisto kalėdinio svei-
kinimo visiems fondo nariams.
O rezultatas toks: atsiliepiami
į kalėdinį sveikinimą per dvi
dienes nariai atsuntė 1,100 dol.
naujų įnašų. Toliau mesni rezul-
tatai paaiškės ateinančiame po-
sėdyje.

Pasidžiaugta ir tuo, kad ru-
deninis fondo vėjus ir jo už-
baigtųjų pokylis Jaunimo cen-
tre fondui davė per 15,000 dol.
naujų įnašų, kad pokylįje da-
lyvavo nemažai vidurinės ir
jaunosios kartos žmonių, o kai
kurie iš jų sudarė savo draugų
bei bendraminčių stalius. Tai J.
Kučėnas, P. Kilius, P. Sodeika
ir kiti. Visi šie žmonės yra
aktyviai įsijungę į fondo veiklą
ir jie jau atstovauja šiame
krašte universitetus baigusiai
kartai. Taip pat pasidžiaugta
žinia, kad stambiajame į fon-
dą įnešęs dr. J. Kazickas iš
New Yorko entuziastingai žiū-
ri į Lietuvių fondo veiklą ir vėl
tikimasi susilaukti jo svarios
tarkos fondo ateities darbuose.

Kai kurios sugestijos šiame
posėdyje buvo ir aliamuojan-
čios. Jas ypač ryškino kontro-
lierius P. Želvys ir vicepir-
mininkas J. Kučėnas. Tai pini-
gų investavimas į akcijas. J.
Kučėno žodžiais, fondo vadovy-

bė per mažai kreipia dėmesio į
investavimą, mažindama turi-
mas akcijas. Čia yra svarbiau-
sias reikalas. Investavimo ko-
dalyvavo v-bos pirm. dr. A.
misija turi veikti greit ir ap-
sukiai. Kai akcija kiek atsi-
Balukas ir valdybos nariai M.
Remienė, J. Kučėnas, K. Girvi-
las, K. Barzdukas, P. Želvys ir
Vl. Būtenas. Posėdis, kuriam
pirmininkavo dr. A. Razma, įdo-
mus buvo kai kuriais entuzias-
tingais pranešimais ir kartu
išskelbtomis net aštuoniolikos
sugestijomis.

Atsakydamas į iškeltą opų
akcijų klausimą, dr. Razma
pabrėžė, kad už tai daugiausia
yra atsakinga taryba, o valdyba
turi tarybai sugestiuoti. Dr.
G. Balukas šį klausimą pažadė-
jo iškelti taryboje, nes fondo
pagrindiniam kapitalui taip
smarkiai augant, norėtusi ga-
limai greičiau atsikratyti turi-
mų "popierinių" nuostolių ir
išsunkti vis didesnes sumas
skirstymams, nors bendras re-
zultatas visai šviesus: fondo
pagrindinis kapitalas šiuo metu
yra netoli pusantro milijono do-
lerų, o su šių metų pelnu
skirstymams bus jau atitekę
apie pusę milijono dolerių. Tos
sumos aiškiai patvirtina faktą,
kad fondas buvo ir yra veda-
mas teisingu keliu.

Fondo vadovybė ir lietuviškos
knygos mylėtojai nekantriai
laukia pasirodant prof. Z. Ivins-
kio pradėtos rašyti Lietuvos
istorijos I-o tomo. Tomas greit
turėtų skaitytos pasiekti iš
Romos, kur jis jau atspausdin-
tas. Toliau mesni Lietuvos istori-
jos rašymas eina pilnu tempu.
Posėdyje taip pat buvo paste-
bėta, kad pradžioje istorikų,
kurie testų a. a. prof. Z. Ivins-
kio pradėta darba, neatsiskar-
dėno, bet vėliau jų atsirado
būrys ir dar prisidėjo institu-
tai. Aišku, dėl to turime tik
džiaugtis.

Baigiant posėdį buvo paskir-
tos kalėdinės aukos kai ku-

Kalėdų eglutė Chicago Mokslo ir
pramonės muziejuje
Nuotr. A. Nagio

KANADOS ŽINIOS

Hamilton, Ontario

KALĖDŲ EGLUTĖ

Vysk. M. Valančiaus liuanis-
tinės mokyklos Kalėdų eglutę
pradėjo tėtų komiteto pirm. D.
Vaitekūnienė, pasveikindama ne
tik susirinkusius vaikus, bet ir
tėvelius, dėkodama taip pat Ha-
mltono organizacijoms — ban-
keliui Talka, LB Hamiltono ap-
valdybai, parapijai, KLVS Ra-
movės Hamiltono sk. valdybai,
Medž. ir Meškerio klubui,
pensininkų klubui bei Šalpos
fondui už finansinę paramą.
Mokinių vaidinimo dainavo ir de-
klamavo, už ką jie visi buvo
apdovanoti Kalėdų senelio gar-
dumynais. Pabaigoje mokyk-
los ved. K. Milleris dėkojo tė-
vams už leidimą vaikų į lietu-
višką mokyklą, kviesdamas ir
nelankančius atvykti į pirmą po
Naujų metų pamoką sausio 8 d.
Visi buvo pavaisinti kava ir
skanėstais, paruoštais tėvų ko-
miteto.

riems laikraščiams ir radijo va-
landėlėms, o "Draugui" pažadė-
ta duoti daugiau skelbimų.

Vl. Rmjs

SPAUDA APIE LIETUVĄ

Vietos dienraštis "The Spec-
tator" patalpino platų straipsnį
apie Palangos restoraną Vilniū-
je, pažymėdamas, kad jis daug
kuo skiriasi nuo sovietiško, nors
grojama muzika primena 1960
m. New-Yorko restoraną.

Taip pat dienraštis įdėjo Reu-
terio agentūros pranešimą iš
Varšuvos apie nuteisimą Vik-
toro Galvanausko mirties baus-
me už nusikaltimus vokiečių
okupacijos metu Vilniuje. Oiš-
tino teismo jis buvo pripažin-
tas kaltu jau birželio mėn. ir
nu'eistas 25 m. kalėjimo baus-
me, tačiau aukščiausias teis-
mas bylą svarstęs naujai, nu-
teisdamas Viktorą Galvanauską
mirties bausme.

16 VASARIO MINĖJIMAS

Lietuvos nepriklausomybės
atkūrimo minėjimas yra rengia-
mas KLB-nės Hamiltono ap-
valdybos vasario mėn. 19 d.
Seot Park gimnazijos auditori-
joje. Pagrindiniu kalbėtoju
pakviestas Viktoras Nakas —
Washingtono žygio koordinato-
rius. K. Baronas

REIKALAUJA RELIGINĖS LAISVĖS ALBANJOJE

Bostono arkivysk. amerikie-
tis kardinolas Medeiros ir alba-
nių stačiatikių Bažnyčios Ame-

rikoje vadovas vyskupas Lipa
paskelbė bendrą pareiškimą už
religinės laisvės atstatymą Al-
banijoje. Pareiškimą autoriai
ragina Jungtinių Amerikos Val-
stybių vyriausybę ir visus ge-
ros valios žmones susirūpinti
religinės laisvės apsaugojimu
Albanijoje ir imtis konkrečių
žygių šiam tikslui atsiekti. Pa-
reiskimas buvo paskelbtas Bos-
tone albanų nepriklausomos
valstybės įsteigimo 65-ųjų meti-
nių progą.

"Nuo tos dienos, kai komu-
nistai Albanijoje perėmė valdžią
į savo rankas", — pažymima
dokumente, — "albanų tautai
buvo atimtos visos pagrindinės
pilietinės teisės ir asmens lai-
sės, įskaitant įsitikinimų ir są-
žinės laisvę, tiek moralinėje, tiek
religinėje srityje. Komunistinė
valdžia, oficialiai paskelbusi
Albaniją "ateistine valstybe",
sistemiškai persekioja tiki-
čiuosius ir grubiai slopina tiek
krikščionių, tiek Islamo tiki-
čių religinį gyvenimą".

"Tokios skaudžios padėties
padėties akivaizdoje mes negali-
me tylėti", — pažymi pareiški-
me amerikietis kardinolas Me-
deiros ir albanų vyskupas Lipa;
— "negalime tylėti, kai yra ve-
dama žiauri kova prieš tikėjimą,
kai yra grubiai pažeidžia-
mas žmogaus orumas ir trypia-
mos visos kilniausios dvasinės ir
moralinės vertybės".

DRAUGAS, šeštadienis, 1977 m. gruodžio mėn. 31 d.

A. + A. WALTER B. SERAUSKAS

Gyveno Chicago, Illinois, Town of Lake apyl.
Mirė gruod. 30 d., 1977, 7:15 val. ryto, sulaukęs 65 m.
Gimė Chicago, Illinois.

Pasiliko dideliame nuliūdime žmona Sophie (Mikolaitytė),
2 sūnūs Christopher, marti Elaine ir Joseph, marti Joyce, duk-
tė Margaret, 5 anūkai, sesuo Harriett Kauffmann, 2 švogeriai:
kun. Vito Mikolaitis ir Anthony Mikolaitis su žmona Vivian ir
kiti giminės, draugai ir pažįstami.

Priklaušė šv. Vardo draugijai.

Kūnas bus pašarvotas sekmadi., 6 val. vak. Eudeikis-Gai-
das-Daimid kopl., 4605 S. Hermitage Ave.

Laidotuvės įvyks antradi., sausio 3 d. iš kopl. 9 val. ryto
bus atlydėtas į šv. Kryžiaus parapijos bažnyčią, kurioje įvyks ged.
pamaldos už velionies sielą. Po pamaldų bus nulydėtas į šv.
Kazimiero lietuvių kapines.

Nuoširdžiai kviečiame visus: giminės, draugus ir pažįsta-
mus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę: Žmona, sūnūs, duklė, marčios, anūkai, kt. giminės.

Laid. direkt. D. Gaidas ir G. Daimid, tel. 927-1741.

EUDEIKIS

Laidotuvių Direktorijai

DOVYDAS P. GAIDAS ir GERALDAS F. DAIMID

TRYŠ MODERNISKOS KOPLYČIOS

4330-34 So. California Avenue

Telefonai LA 3-0440 ir LA 3-9852

4605-07 South Hermitage Avenue

Telefonas — Yards 7-1741-2

Mažeika & Evans

Laidotuvių Direktorijai

6845 SOUTH WESTERN AVE.

Trys Moderniškos Kopyčios

Mašinoms Vieta

Tel. 737-8600

Tel. 737-8601

P E T K U S

MARQUETTE FUNERAL HOME

TĖVAS IR SŪNUS

TRYŠ MODERNISKOS KOPLYČIOS

2533 West 71 St.

Tel. GReenhill 6-2345-6

1410 So. 50th Ave., Cicero TOWNHALL 3-2108-9

AIKSTĖ AUTOMOBILIAMS STATYTI

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

Lietuvių Laidotuvių Direktorių Asociacijos Nariai

ANTANAS M. PHILLIPS

TOMAS ir LAURYNAS LABANAUSKAS

3307 SO. LITUANICA AVE.

Tel. YArds 7-3441

STEPONAS C. LACK (LACKAWICZ) ir SŪNUS

2314 W. 23rd PLACE

Tel. Virgilia 7-0671

2424 W. 69th STREET

Tel. ELephant 7-1218

11029 Southwest Highway, Palos Hills, Ill.

Tel. 974-4410

PETRAS BIELIONAS

4948 SO. CALIFORNIA AVE.

Tel. LAfayette 8-8973

POVILAS J. RIDIKAS

3334 SO. HALSTED STREET

Tel. YArds 7-1911

JURGIS F. RUDDIN

3319 SO. LITUANICA AVE.

Tel. YArds 7-1129-30

VASAITIS - BUTKUS

1440 SO. 50th Ave., CHICAGO, ILL.

Tel. OLephant 3-1025

AKLASIS PRAREGEJO

(Atkelta iš 3 psl.).

stoka. Žinia, kaltininkas yra tik
komunistų partija.

Kodėl pranešėjas nutylėjo ryš-
kias socialines žaizdas? Atsaky-
mas aiškus, nes jis vengė liesti
komunistų partijos sukurtos sant-
varkos negeroves. Štai dėl ko jis
patenka į klystkelius tardamas,
kad pats žmogus turi turėti savo
dorines pažiūras, būti išsilavinu-
siu, kultūringu, tauriu, gilių idė-
jinių įsitikinimų žmogui, "juk
tvirčiausias žmogaus pažiūra,
kai jos išgyjamos savo pastango-
mis, savo patyrimu".

Čia aukščiausios tarybos pre-
zidiumo pirmininkas ir patenka į
prieštaraivimus. Daugelis tikrų ir
tariamų nusikaltimų išnyktu, jei
komunistų partija nepersekiotų
jų, kurie laisvai susidaro savo
pasaulėžiūrą. Jis teisingai paste-
bėjo, kad valdantys "trukdo gy-
ventojams pilnai pasinaudoti
konstitucinėmis teisėmis, o kar-
tais tai sudaro palankias sąlygas
istatymų ir piliečių teisių pažeid-
dimams". Tokia yra saviplaka.
Deja, tai įvyksta ne "kar-
tais", bet pastoviai. Komunisti-
nės santvarkos pažanga perka-
ma labai aukšta kaina.

BEVERLY HILLS GELNYCIA

Tel.: FR 3-0633 ir FR 3-0634

Taip pat naujoji Barbora ir

Gene Drishų kraituvė

THE DAISY STORE

8018 Southwest Hwy. Oak Lawn

Tel. 480-1313

— Gėles visoms progoms —

A. + A. ANTANAS DAWNIS

Gyveno Chicago, Illinois, Marquette Parko apyl.

Mirė gruod. 28 d., 1977, 11:03 val. vak. sulaukęs 85 m.

Gimė Lietuvoj, šiaulių valsč., Vaiguvo parapij., Dingailių

kaime. Amerikoje išgyveno 70 m.

Pasiliko dideliame nuliūdime Lietuvoje mirusio brolio Jo-

no žmona Elena su šeima.

Laidotuvėmis rūpinasi Bruno Shotas su šeima.

Priklaušė Dariaus-Girėno Am. Legion Post No. 271 ir

James P. Fenton Barracks No. 23.

Kūnas bus pašarvotas pirmadi., sausio 2 d., 6 valandą vak.

Lack-Lackawicz kopl., 2424 W. 69 Street. Laidotuvės įvyks

treč., sausio 4 d. iš kopyčios 9 val. ryto bus atlydėtas į šv. M.

Marijos Gimimo parapijos bažnyčią, kurioje įvyks ged. pamaldos

už velionies sielą. Po pamaldų bus nulydėtas į Lietuvių Tauti-
nės kapines.

Nuoširdžiai kviečiame visus: giminės, draugus ir pažįsta-
mus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę: žmona, šeima ir draugai.

Laidot. direkt. Steponas C. Lack ir Sūnūs. tel. 737-1213.

PURTI DOVANA SVENČIŲ IR KITOMIS PRAGOMIS

ŠV. RAŠTO NAUJOJO TESTAMENTO

ANTRA LAIDA

— Išleido —

LIETUVIŲ KUNIGŲ VIENYBĖ

Monetas — Prof. Juozas Karalius

Naujojo Testamento yra praktiško formato įrašas klotais virše-
liais. Vertimas padarytas gražiai lietuvių kalba. Monetas dėka laido
carduodama prieinama kaina.

German "DRAUGO" knygyne

Kaina — \$5.00

Illinois gyventojai prašomi pridėti 50 centų mokesčiui ir per-
stumdul. (Kitur gyvenantieji pridėkite 25 centus).

Gera progą visiems įsigyti Naująjį Testamentą. Sigikite užsakymus

DRAUGAS

4545 West 63rd Street

Chicago, Illinois 60629

APLINK MUS

× "Draugo" redakcija ir administracija šiandien, sausio 31 d., dirbs tik iki 12 val. Sekmadienį — Naujųjų metų dieną "Draugas" bus uždarytas. Pirmadienį, sausio 2 d., redakcija dirbs kaip šventadienis, administracija — uždaryta. Po Naujųjų metų "Draugas" pirmadienį neišėis, išėis tik antradienį, sausio 3 d. Šis "Draugo" numeris išėina su kultūrinio priedu ir yra paskutinis šiais metais.

× Vysk. V. Brizgio Auksinio kunigystės jubiliejaus minėjimo komiteto sudaro: pirmininkė — Maria Rudienė, vicepirmininkai — dr. Leonas Kiaučeliūnas, inž. Antanas Rudis, apeigos bažnyčioje — kun. Antanas Zakarauskas, sekretoriai — Irena Sankutė, Algirdas Pužauskas, išdin. — Pranas Povilaitis, informacija spaudai — Jurgis Janušaitis, Jonas Jasaitis, priėmimas — vakarienis — Faustina Mackevičienė.

× St. Xavier College, 3700 W. 103 St., turės keturių savaitinių seminarijų, kuriame bus aiškinama vadinama "Baltų apykaklių nusikaltimų" problema. Seminaras bus kiekvieną šeštadienį visą sausio mėnesį nuo 9 iki 12 val. dienos metu. Registravimas reikia sausio 6 d. Seminare dėsčius kriminalistikos ir teisės specialistai.

× Po 5 dol. auško: V. Kizis, A. Sandargas, Kazys Kaminskas, Viktorija Milleris, Dale Murray, Vytautas Rutelionis, Kazys Jankūnas, Horace A. Zibas, S. Černiauskas, Viktoras Aukštas, Raymond E. Paškus, O. Razutienė, Sofija Činikas, Paulius Galėnas, Juozas Jonaitis, Kazimieras Daugvydas. Visiems nuoširdžiai dėkojame.

× Už a. a. dail. Telesforo Valiaus sielą, 30 dienų mirties sukaktį minint, šv. Mišios bus atšaukiamos sausio 4 d., trečiadienį, 8:30 val. ryto T. Jėzuitų koplyčioje. Prašome Jį prisiminti savo maldose. (pr.)

× WEISS TRAVEL BUREAU INC., 4837 W. Irving Park Rd., Chicago, ILL 60641 turi visą eilę grupinių skraidų į Europą, Orientą ir taipgi į Meksiką, Karibų salas bei Kaliforniją ir Floridą. Rezervacijos su viešbučiais ar vien tik skraidais nuo 1 iki 18 savaitių. Visais kelionių reikalais kreipkitės į mus. Pareikškit savo pageidavimus, mes padarysim rezervacijas ir atsiųsim bilietus. Skambinkit R. Raslavičienei (312) 545-6466. (sk.)

× Akiniai siuntimi į Lietuvą Kreipkitės į V. Karosaitę. Optical Studio, 7051 S. Washtenaw Ave., Chicago, ILL 60629. Tel. 778-6766. (sk.)

× Žvalgomės Marquette Parke arčiau šv. Kryžiaus ligoninės betarpiškai pirkti namą. — Skambinti 776-4849. (sk.)

VYTAUTAS ALANTAS LIEPKALNIO SODYBA

Romanas iš Lietuvos ūkininkų gyvenimo. Ilustracijos Dr. agr. Antano Verbicko. 440 psl. Kaina su persiuntimu \$10.51. Leidėjas — Lietuvių agronomų sąjunga, 1977 m.

Užsakymus siųsti:
DRAUGAS, 4545 W. 63rd St.
Chicago, ILL 60629

× Sv. Teresės draugijos šv. M. Marijos Gimimo parapijoje pirmasis 1978 metų susirinkimas bus antradienį, sausio 3 d., 7:30 val. vak. parapijos salėje. Programoje bus filmas "Heimlich Maneuver — How to Save a Choking Victim". Gailėstingoji sesuo pademonstruos mediciniskų dalykų. Bus galima klausyti ir gauti atsakymus. Bus priimami narių mokesčiai. Visos narės kviečiamos dalyvauti.

× Prof. dr. Jokūbas Stukas, Mountside, N. J., žinomas mūsų išeivijos darbuotojas ir "Lietuvos atsiminimų" radijo programos vedėjas, mums rašo: "Turiu didelį malonumą prisijusti Jums 45 dolerius už "Draugo" garbės prenumeratą, nes dienraštis man labai patinka ir jo medžiagą dažnai panaudoju radijo transliacijoms. Linkiu Jums visiems ilgai gyvuoti, geros sveikatos ir sėkmės". Ta pačia proga jis užsisakė lietuviškų knygų už 25 dolerius. Už viską tariame malonų aciu.

× Srg. Juozas A. Šatraitis, grįžęs iš Vak. Vokietijos, kur buvo karinėje tarnyboje, buvo apdovanotas "The Army Commendation" medaliu už gerą tarnybą ir savo srities vadovavimą. Juozas A. Šatraitis yra Silvijos ir Albino Šatraitių, gyvenančių Chicagoje, sūnus. Kaip raketų specialistas jis sausio 4 d. išvyksta į P. Korėją karinei tarnybai. Nuotrauką Albino ir Juozas Šatraitiai. Be to, A. Šatraitis neseniai turėjo gražią dailės darbų parodą.

× Ponia Sofija Prancevičienė sutiko priiminti stalų užsakymus į Pedagoginio Lituanistikos Instituto absoltvų išleistuves, kurios bus 1978. I. 14, 7:30 val. vak. Jaunimo Centro Rūmų didžiojoje salėje. Jos tel.: 776-2191. Skambinti po 7 val. vakare. (pr.)

× Prancevičiai (svetainės sav., 2845 W. 71 St.), sveikina visus su šventėmis. Atsilankę Naujų Metų vakare ir dieną, gimtadienio proga bus vaišiami. (pr.)

× NAMAMS PIRKTI PASKOLO duodamos mažais mėnesiniais įmokėjimais ir prieinamais nuošimčiais. Mutual Federal Savings, 2212 West Cermak Road — Telef. VI 7-7747. (sk.)

× Rašomosios maš. lietuviškų raidynų, visuose modeliuose ir elektrinės gaunamos Chicagoje: "Draugas" - 4545 W. 63rd St. ir vakarais pas A. Daugirdą, tel. 476-7399 arba tiesiai iš SPART A savininko J. L. Giedraitis, 10 Barry Dr., E. NORTHPORT, N. Y. 11731 (sk.)

STASE'S FASHIONS

Kūdikams ir vaikams rūbų krautuvė.
6237 S. Kedzie Ave.
Tel. 436-4184
Sav. Stasė Bacevičienė

Kr. Donelaičio aukštesniosios mokyklos V klasės mokiniai Kalėdų eglutės renginio programoje išpildė vaidelį Kalėdų svečias. Prie mikrofono Ramona Šteponavičiūtė. Nuotr. Vac. Noreikos

CHICAGOJE IR APYLINKĖSE

KALEDŲ EGLUTĖ KR. DONELAIČIO MOKYKLOSE

"Sveikas, Jėzau, gimusi" giesmė, visiems mokiniams giedant, buvo pradėta Kr. Donelaičio pradinės ir aukštesniosios mokyklų kasmetinės Kalėdų eglutės programa.

"Sv. Kalėdų metu neužmirškime, kad mūsų tautos žemėje gyvenantieji lietuviai, suaugusieji ir mokiniai, laisvai negali džiaugtis Kalėdų šventėmis.

× Eglė Vilutienė, Chicago, ILL, žinoma dramų aktorė, palinkėjo "Draugui" laimingų Naujų metų ir atsiuntė auką. Ačiū.

× Vytautas ir Aldona Cepėnai, Downers Grove, ILL, malonių laiškeliu padėjo už atsiųstas korteles ir atsiuntė auką. Dėkui.

× Vytautas Raulinaitis, Palos Hills, ILL, padėjo už šventines korteles ir atsiuntė 7 dol. auką. Ačiū.

× Aidas Gaidelis, gyv. Woodonga, Australijoje, prisuntė 300 dolerių už anksčiau užsąmėdintą medaliu už gerą tarnybą ir savo srities vadovavimą. Juozas A. Šatraitis yra Silvijos ir Albino Šatraitių, gyvenančių Chicagoje, sūnus. Kaip raketų specialistas jis sausio 4 d. išvyksta į P. Korėją karinei tarnybai. Nuotrauką Albino ir Juozas Šatraitiai. Be to, A. Šatraitis neseniai turėjo gražią dailės darbų parodą.

× JAV Liet. Bendruomenės Vidurio Vakarų apygardos valdyba paskyrė 25 dol. auką "Draugui" paremti ir ją per pirmininką K. Laukaitį ir išdėtininką Kazį Barzduką atsiuntė. Dėkojame.

× Spaudos balius, kuris įvyks sausio 21 d. Martinique restorane, šimet visas pelnas bus paskirtas Dr. P. Daužvardžio fondui.

× Liet. Bendruomenės Worcesterio apylinkės valdyba per Joną Baškį padėjo "Draugui" už gerą informaciją, LB idėjos rėmimą ir iš savo kuklaus izdo atsiuntė 15 dolerių auką. Nuoširdžiai dėkojame.

× Marijos aukšt. mokyklos tėvų klubo parengimas įvyks sausio 13 d. mokyklos kavinėje.

× Pranas Zailskas, Cicero, ILL, atsilankęs "Drauge" nusipirko didesnį kiekį lietuviškų knygų.

× Pranas Jakubaitis, Chicago, ILL, prie prenumeratos mokesčio pridėjo 7 dol. auką. Ačiū.

A. a. komp. VI. Jakubėno mirties metinių minėjime Chicagoje atlieka programą sol. D. Stankaitytė. Prie pianino muz. A. Kučiūnas. Nuotr. M. Nagio

Žiaurus okupantas stengiasi išplėsti iš lietuvių moksleivių širdžių tikėjimą į Dievą ir savo tautos meilę". Taip kalbėjo mokyklų direktorius Julius Širka pradėdamas Kalėdų eglutės programą, mokinius, jų tėvus ir mokytojus sveikindamas su Kalėdų šventėmis ir linkėdamas laimingų Naujų metų.

Tėvų k-to pirm. Jonas Variakojis, sveikindamas mokinius, mokytojus ir tėvus Kalėdų švenčių proga ir linkėdamas visiems laimingų ateinančių metų pasiūlydė, kad "tėvų ir mokytojų pasišventimas lietuvių išlaikyti pripildė Kr. Donelaičio mokyklas mokiniams, jas išlaiko ir tuo pačiu užtikrina, kad lietuvių tautos kultūra ir kalba bus išlaikyta".

Tris metus iš eilės tūkstantinė kas metai Kr. Donelaičio mokyklas rėmė Vincas Jasas. Štambesnių rėmėjų eilės įsiliejęs Marija ir Antanas Rudžiai. Balso pirmininkė Marija Rudienė liuanistinėms mokykloms, ne vien Donelaičio, padeda ir kitais būdais. Rudžiai buvo pakviesti į sceną ir tėvų k-to narės jiems prisegė gėles, kaip padėkos pareiškimo ženklą.

"Man džiugu matyti tiek daug lietuvių moksleivių pasiryžusių išlikti lietuviams. Padėkai ir pagarbą priklauso jų tėvams ir mokytojams. Kiek mūsų sąlygos leis, mes stengsimės padėti, kad liuanistinės mokyklos gyventų ir išsilaikytų". Taip kalbėjo Marija Rudienė. Jos trumpa kalba mokiniams padarė didelį įspūdį, nes pristatant Rudžius buvo pasakyta, kad jie JAV gimę ir augę ne tik, kad neatsižadėjo savo tautos ir kalbos, bet su dideliu pasišventimu ir meile dirba lietuvių tautos reikalams.

Kalėdų proga išleisto Kr. Donelaičio mokyklų laikraščio "Pirmieji žingsniai" mėcėnatai yra Kazys ir Marija Mončiai. Jie buvo pakviesti į sceną ir dekingumo ženklą jiems buvo prisegtos gėlės. Mončiai ir anksčiau finansiniai rėmė Kr. Donelaičio mokyklas.

Oficialiosios dalies pabaigoje tėvų k-to atstovės pradinės ir aukštesniosios mokyklų mokytojams prisegė gėles, tuo reikiant padėkai už mokytojų įdėdamą darbą.

Meninėje programos dalyje pirmieji pasirodė parengiamoji

skyriaus mokiniai su vaideliu "Sniego seniai". Juos paruošė mokytoja Laima Plačaitė.

Kalėdų vaidelį "Kaip Kalėdos buvo išgelbėtos" atliko VI B klasės mokiniai. Į išpildymą buvo įjungta visa klasė. Vaidelio autoriai patys tos klasės mokiniai: Lisa Chiapetta, Alvydė Eitutytė, Arūnas Pabedinskas, Dalia Polikaitytė ir Erika Vasiliauskas. Vaidelį scenai paruošė klasės auklėtoja Danutė Bindokienė.

Trečio skyriaus mokiniai pasirodė "Kalvelį", o po to nuskambėjo visų giedama giesmė "Gul šiandieną". J. Minelgos eilėraštį "Kalėdų naktį" deklamuvo, mokyt. Bronė Prapuolenienė paruoštas III-čio skyriaus mokinius Andrius Kirklis.

Pirmo ir antro skyrių mokiniai paruošė mokytoja Astos Ramanauskaitės padėdavo "Kalėdos jau Kalėdos" ir "Linksmumas eina per girias", o ketvirtos skyriaus mokiniai pasirodė "Žvejų polką".

V-tos klasės auklėtoja Bronė Stravinskienė paruošė, pagal Alės Paškevičienės parašytą vaidelį "Kūčios", vieniems klasi "Kalėdų svečiū". Atliko V-tos klasės mokiniai: Lina Didžbalytė, Linda Moncytė, Marija Pažinskaitė, Linas Paškus, Elena Rėklaitytė, Ramona Šteponavičiūtė, Rūta Stropūtė, Renata Variakojytė ir Lora Vasiliauskaitė.

Po visų giedotos giesmės "Tyliają naktį ir V-tos klasės mokinių pasokto "Gyvataro", VI-to skyriaus mokiniai, paruošti Mirgos Valaitienės, atliko Jūros Antanaitytės (to skyriaus mokinės) parašytą montažą "Kodėl spygliuoti medžiai visada žaliuoja".

VI-to skyriaus mokiniams pasokus tautinį šokį "Čigonėlių" ir I-mo sk. mokiniams atlikus žaidimą "Žemė kėlė žolę", buvo išpildytas VI A klasės mokinių Jono Eringio, Ritos Stukaitės ir Nelidos Žiliūtės humoristinis montažas "Aš žinau".

VI A klasės mokiniai pasokus tautinį šokį "Sėjau rūtą, sėjau mėtą" ir mokyt. Br. Prapuolenienės paruošta Rima Polikaitytė padėdamas eilėraštį "Kalėdų sapnas".

Po VII klasės mokinių pasokto "Maliūno", programa buvo baigta visų giedama giesme "Tylų naktis".

Pradinės mokyklos tautinius šokius paruošė mokyt. Rūta Končienė, aukštesniosios — Irena Smieliauskienė. Giesmes ir dainas paruošė mokyt. Asta Ramanauskaitė ir Vytautas Gutauskas. Akordeonistai: Ina Končytė, Darius Polikaitis ir Edmundas Šilkaitis. Programą pravedė mokyt. Regina Kučienė. Kalėdų senelių buvo Juozas Polikaitis. J. Alksnė

APMOKĖS KELIONĖ

Chicagoje Polk Brothers krautuvės savo pirkėjams, įteikiantiems važinavimo bilietėlių, apmokės kelionę autobusu ir miesto susisiekimo traukiniu.

CHICAGOS ŽINIOS

15.000 M. KALĖJIMO

Roy Schultz, 42 m., pabėgęs kalinys, kuris buvo užpuolęs Wood šeimą, nuteistas nuo 1,000 iki 15,000 m. kalėjimo. Teisėjas pareiškė viltį, kad jam nebus bausmės dovanojimo ir jis kalės iki gyvos galvos.

RŪKALAI IR VAIKAI

Northwestern universiteto plaučių ligų profesorius dr. D. W. Cugell atkreipia dėmesį, kad kūdikiai ir vaikai daug tankiau alsuoja ir, jei kambaryse yra tabako dūmų, jie proporcingai savo kūnui gauna daugiau kenksmingų medžiagų. Todėl rūkančių tėvų vaikai dažniau serga bronchitu ir plaučių uždegimu, negu nerūkančių.

STUDIJOS NAMUOSE

Rosevelto universitetas Chicagoje įsivedė programą, kad, būnant namuose ir nelankant paskaitų, galima išvengti mokslo kursą ir gauti užskaitas.

GERINS SUSISIEKIMĄ

Chicago miesto susisiekimo vadovybė paskelbė, kad per 6 metus bus išleista 500 mil. dol. gerinti susisiekimą. Be kitų dalykų, bus įgyta 600 naujų autobusų ir 600 greito susisiekimo vagonų.

NARKOTIKAI IR TARNYBA

JAV apeliacinis teismas nusprendė, kad Charles H. Young, 55 m., turi būti grąžintas į tarnybą. Tas Rock Island priemiesčio gyventojas buvo pašalintas iš inspektoriaus pareigų Rock Island arsenale, nes teismas jį buvo nuteisęs už laikymą narkotikų — amfetaminų, barbituratų ir mariuanos — namuose. Dabar apeliacinis teismas nusprendė, kad, jei jis gerai pareigas eina, dėl to nusikaltimo negali būti atleistas.

18.6 MIL. STATYBOMS

Chicago miestas iš federalinio izdo 1978 m. gaus 18.6 mil. dol. statyti naujiems butams neturtingiesiems ir seneliams.

MIRĖ DEL CIGARETĖS

Gaisro dūmų užtroškintas rastas negyvas Burbanko, Chicago priemiesčio, gyventojas R. Wagner, 20 m. Ugniagesiai mano, kad gaisras kilo nuo cigaretės, kai Wagner užmigo sofoje rūkydamas.

LAIMINGŲ NAUJŲ METŲ

Linkime savo lietuviams klientams ir pažįstamiems

KAZYS ČESNAUSKAS KONTRAKTORIUS

6425 So. Talman Ave., Chicago, ILL 60629
Telefonas — HEmlock 6-2812

LAIMINGŲ NAUJŲ METŲ

Linkime visiems savo klientams ir draugams

MARGINIAI

2511 W. 69th Street, Chicago 29, ILL.
Tel. FRospect 4-5555

LAIMINGŲ NAUJŲ METŲ

linki savo draugams, klientams ir pažįstamiems

DELTA LOUNGE

5640 W. 87th St., Burbank, Illinois

TERESĖ ir JUOZAS KASPERAVIČIAI, savininkai

IŠ ARTI IR TOLI OKUP. LIETUVOJE

— Mirė dr. A. Margeris. Gruodžio 24 d. Vilniuje mirė dr. Algirdas Margeris (tikroji pavardė Konstantinas Šeštokas), senas Amerikos lietuvis, 1967 m. grįžęs į Lietuvą. Vėlonis buvo ir literatūros mėgėjas, Amerikoje išleistas keletą knygų. Pavergtoje Lietuvoje taip pat išleista keletas jo romanų ir novelių rinkinių. Vėlonis buvo 88 m. amžiaus. Į Ameriką atvyko 1907 m. Medicinos mokyklą baigė 1925 m. Po antrojo pasaulinio karo su lietuvišiais literatais Chicagoje palaikė ryšius, tačiau vėliau vis suko komunizmo link, daugiausia todėl, kad nebuvo įvertintas kaip literatas. Palaidotas Antakalnio kapinėse.

LIET. ŽURNALISTŲ S-GOS NAUJI PAREIGONAI

Lietuvių žurnalistų Sąjungos rinkimuose buvo išrinkti šie pareigūnai:

Į LZS centro valdybą pagal balsų eilę: J. Gliuda, dr. G. Valančius, prof. J. Kupronis, St. Pautienienė ir J. Kaributas, kandidatai — K. Karuža, dr. P. Pamataitis ir Vl. Šimoliūnas.

Į Kontrolės komisią: R. K. Vidžiūnienė, I. Medžiukas ir J. Kojelis, kandidatas — J. Kutra.

Į Garbės teismą: J. Valčiūnas, J. Dagys ir J. Karka, kandidatai — A. Gurevičius ir J. Varanavičius.

Į Daužvardžio Fondo valdybą: prof. dr. J. Puzinas, kun. A. Saulaitis, E. Sakadolskienė, D. Vakarė ir A. Juodvalkis, kandidatai — P. Indreika ir A. Pužauskas.

Balsavo 162 sąjungos nariai, trys laisvai grįžę. Dėl pareigų perėmimo nauji pareigūnai susitaria su buvusia centro valdyba.

Nominacijų - rinkimų komisija

Advokatas JONAS GIBAITIS

6247 So. Kedzie Avenue
Tel. 776-5500
Chicago, Illinois 60629

Darbo val. nuo 9 iki 7 val. vak.
Šeštad. 9 val. iki 1 val. d